

TIPOVI POLJOPRIVREDE

- prema CILJU PROIZVODNJE:
 - samoopskrbna
 - tržišna
- prema VRSTAMA PROIZVODNJE
 - ratarstvo, stočarstvo i mješovita poljoprivreda
- prema INTENZITETU (mjeri se količinom uloženog rada, kapitala i količinom prinosa):
 - intenzivna
 - radno-intenzivna poljoprivreda uloženo je puno rada
 - kapitalno-intenzivna uložena velika količina kapitala
 - ekstenzivna
- prema POKRETLJIVOSTI POLJOPRIVREDE:
 - nomadska ili pokretna
 - sjedilačka (sedentarna)

PRIRODNO-GEOGRAFSKI FAKTORI

- najvažniji prirodni faktori za poljoprivrednu proizvodnju su
 - klimatski elementi (Sunčeva svjetlost, temperatura i padaline)
 - tlo
 - reljef

KLIMATSKI ELEMENTI

- tri važna klimatska elementa za poljoprivredu:
 - 1. Sunčeva svjetlost
 - 2. temperatura zraka
 - 3. padaline

SUNČEVA SVJETLOST

- neke biljke mogu rasti u polusjeni (grah, bundeva, djetelina) a neke trebaju puno sunčeve svjetlosti (kukuruz, duhan, krumpir)
- neke mogu rasti na gustom a neke trebaju više prostora
- istraživanja su usmjerena na bolju iskoristivost Sunčeve energije

KLIMATSKI ELEMENTI – TEMPERATURA ZRAKA

TEMPERATURA ZRAKA

BILJKE HLADNE SEZONE

- rastu pri temp. od 4,5 °C do 32 °C (najpovoljnije 16-32 °C)
- pšenica, raž, zob, ječam i povrtne kulture
- u umjerenoj klimi se sade u jesen
 (ozimi usjevi) ili u proljeće (jari usjevi)

BILJKE TOPLE SEZONE

- ne rastu na temp. nižim od 10
 °C i višim od 44 °C
 (najpovoljniji 30-38 °C)
- kukuruz, sirak, riža, pamuk, šećerna trska, soja
- mogu se saditi kao ozimi usjevi

PŠFNICA

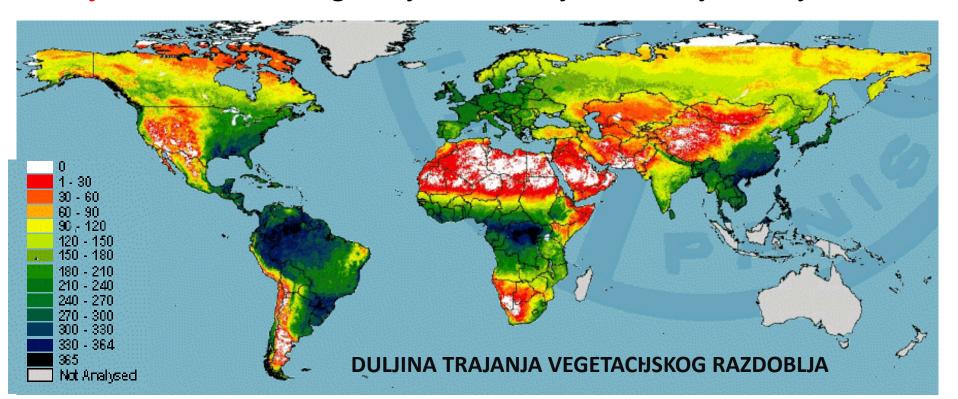
JEČAM

ZOB

SOJA

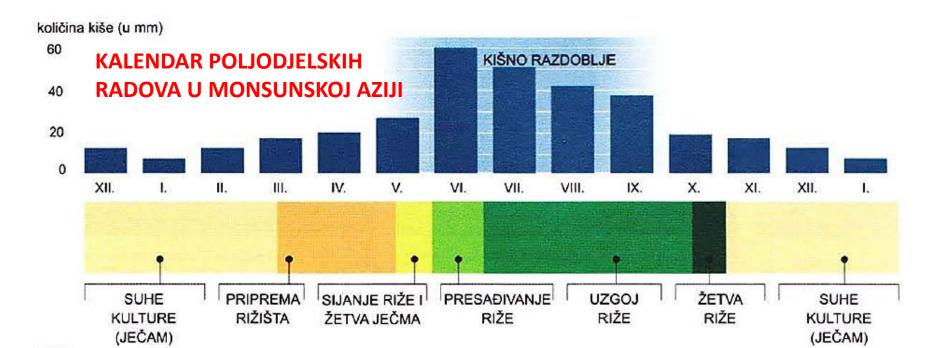
KLIMATSKI ELEMENTI – TEMPERATURA ZRAKA

- u područjima gdje je srednja ljetna temp. niža od 10 °C kulturne biljke vrlo loše uspijevaju jer je vegetacijsko razdoblje vrlo kratko
- biljke pri dnevnim temp. <u>nižim od 0 °C i višim od 40 °C obustavljaju</u>
 <u>rast</u> i čekaju toplije / hladnije vrijeme
- tropski krajevi → vegetacijsko razdoblje kroz cijelu godinu
- umjerene širine → vegetacijsko razdoblje od travnja do rujna

KLIMATSKI ELEMENTI – PADALINE

- SUHA GRANICA količina vode koju biljka treba za pravilan rast
 - manje količine vode zahtijevaju: pšenica, sirak, suncokret, kukuruz, ječam, jara i šećerna repa
 - veće količine vode zahtijevaju: zob, soja, kava, riža i konoplja
 - jedino riža podnosi prekomjerne količine padalina
- najvažnije padaline kiša i snijeg (štiti ozima usjeve od smrzavanja)
- štetne padaline tuča i mraz (za kukuruz, rajčicu, krastavac i papriku)

POSLJEDICE TUČE

GODIŠNJA KOLIČINA PADALINA

KLIMATSKI ELEMENTI – RELJEF I TLO

- tlo važan je kemijski sastav, pH vrijednost i ocjednost
- kemijski sastav organske tvari (10% humus i životinjski organizmi) i anorganske tvari (90% oko 15 kemijskih elemenata dušik, fosfor, kalij...)
- pH vrijednost je određena koncentracija vodikovih iona u tlu
 - pH manji od 6,6 kiselo tlo
 - pH 6,6 do 7,4 neutralno
 - pH iznad 7,4 lužnato
- najbolja su blago kisela do blago bazična tla zasipanje vapnom smanjuje kiselost, dok se bazična ispiru vodom
- ocjeditost način na koji se tlo rješava viška vode
 - tla koja prebrzo gube vodu (potrebno natapati)
 - ocjedita tla
 - slabo ocjedita tla (moguć uzgoj riže i travnjaka)

KLIMATSKI ELEMENTI – RELJEF I TLO

- reljef utječe na temperaturu tla, ocjeditost i mogućnost rasta poljodjelskih kultura
- ako je nagib padine veći od 40° ne isplati se raditi terase

 pojačana erozija ako se uništava vegetacija
- najpovoljnije tlo je do nagiba od 3° jer je jednako osunčano i jednostavno je obavljati poljoprivredne radove

POLJA (TERASE) RIŽE U JUGOISTOČNOJ AZIJI

tlo nagiba do 3° najpovoljnije je za poljoprivredno iskorištavanje